

پیل ۱

خزیران ۱۹۲۷

صافی ۲

فلسفہ و اجتماعیات

مجموعہ سی

مدیری

محمد شروت

قیاطاش ایسہ سی فلسفہ و اجتماعیات
و تجارت مکتبی اقتصاد معلمی

مؤسسی

آٹاہ سری

استقلال ایسہ سی مدیری
وادبیات معلمی

بر صابیرہ

- نظری قسم : ہیجان حقنہ . . . . . ہلمی ضیا
تدریسی قسم : اجتماعیات نادر ؟ (« ورنہ زومبارت » دن) زہت شروت
لسان تدقیقاتی ناصل پایلیہ ؟ (« آ. مہیہ » دن) . . . . . رافغ ہلوسی
شکل نظریہ سی . . . . . اور خانہ سعد الدیہ
افلاطونک اجتماعی فکر لری . . . . . حامی منج
دیوان ادبیاتی : کلہل و رمز لری . . . . . آٹاہ سری
ہندسہ نادر ؟ (« ٹہدینقتون » دن) . . . . . م . السرامی
اتحار . . . . . ہلمی ضیا
تطبیقی قسم : مفردات پروغرام لری : بر آنکت . . . . . مجموعہ
ایسہ لردہ فلسفہ ، اجتماعیات و روحیات . . . . . محمد شروت
تحلیل و تفسیر قسمی : تورک مدنیقی تاریخی : ضیا کونک آلپ . محی الدیہ
بر تنقیدہ جواب . . . . . علی طامی
علی کامی بک افندیہ . . . . . م . ت .
آینشتان نظریہ لرنیک علی قیمتی : حسن حامد . . . . . م . ا .
مجموعہ لردہ منتشر مہم یازیلر

ارارہ خانہ : استانبول - چنبرلی طاسہ - استقرول ایسہ سی داہلندہ دائرہ مخصوصہ
استانبول - مطبعہ ابوالضیا

فلسفه و اجتماعيات

مجموعه سى

مدربرى : محمد زوت

مؤسسى : آگاه سرى

هيجان هقنده

فلاسيف روحيانك، تاثيرى حياتمزه عائد اساسلى بر حادثه اولارق قبول ابتدايى هيجان، بزه جمعيله مرضى شعور آراسندهكى مناسبتارك الك بارز نمونه لرندن برى اولارق كورونيور . [۱]

هيجانى صرف بو نقطه نظر دن مطالعه ايدە بيلمك ايجون، اونى مرادفى كې قوللانيلان ديكر بر تعبير دن آيبرمق لازم كلير: بوده « تهيجيت » در [۲]. هيجان، خارجى بر تشبيه نتيجه سنده حصوله كلن، روحك موقت و كچيجى بر تغيرى در . مع مافيه او، روحى و نورمالدر . حالبوكه تهيجيت، خارجى بر تشبيه نتيجه سنده روحده هر هانكى بر تغيره امكان ويرد بيله جك عضوى استعدادلك مجموعيدر . او، باله كس، ماهيتى اعتباريله مادى، تظاهرى اعتباريله مرضى در [۳]. هيجانى

[۱] بو مقاله، « جمعيت و مرضى شعور » اسميله يازديغمز بر اترك اوچنجى فصلندن مقتبسدر .
[۲] هيجان (émotion) و تهيجيت (émotivité) مقابليدر . برنجيسنك صفتى « هيجانى »، ديكرينك « تهيجى » اولارق قوللانيليور . هيجانلى ويا تهيج آدمى تعبيرلىرى émotionne مقابلى اولارق قوللانيله بياير .

[۳] مرضى تعبيرينى (pathologique) معناسنده قوللانيوروز . بوكله صحتك ضدى اولان خسته لى مقامنده قوللانيلايدىقى كې، بر نوع داخلنده استثنائى معناسنده كله بيلير [دور قويم : اجتماعيات اصولنك قاعدلرى] روحياتده دواملى بر « انطباقسزلىق » معناسنه آليوروز . مرضى (آنورمال) دن آيبرماليدر : ذكانك فوق العاده شدتى بر جمعيت ايجون آنورمال اولابيلير، فقط مرضى دكلدر .

تعریف ایده بیلیمک ایچون ، - صورت عمومیده - بویله برتفریق یایمغه مجبورز . فقط بویاکی مفهوم آراسنده نه درجهده صیقی بر مناسبت اولدیغنی ایلریده کوره جکیز . موضوعز انسانک هیجانیدر . منحصرأ عضویتدن دوغان وانسانه خاص اولمیان هیجانلردن ، عضویتدن باشقه بر منبجی اولوب انسانه خاص اولان هیجانلری آیرمالیدر . اکثری مؤلفلره کوره ایکی نوع آراسنده آنجاق بر شدت ودرجه فرقی واردر . انسانک هیجانی نهایت دها معضل ، دها اینجه و دها یوکسکدر . حالبوکه بزجه مسئله بوقادار بسیطدکدر ؛ ایکی نوع آراسنده ماهیت فرقی واردر . انسانک هیجانی یالکیز محتواسنک زنکینلکی و اینجه لکی اعتباریله دکل ، بالذات مقانیزماسنک ماهیتی نقطه سندن صرف عضوی اولان هیجاندن : ۱) افاده اعتباریله ، ۲) نهی اعتباریله ، ۳) تهیجیت یعنی مرضی هیجان اعتباریله آیریلیر . بز بو مقالهده اولا ، هیجان حقنده کی نظریه لری کوزدن کچیروب بر نتیجه و تعریفه واصل اولدقدن سوکرا ، انسان هیجانک صورتی تمیز ایدن بو اوچ وصفی تدقیق ایده جکیز .

* *

هیجان حقنده کی اسکسی نظریه ، ذهنیه جیلرکدر . بونک اک مکمل افاده سنه هربارت مکتبنده راستلایورز : اوکا کوره بوتون تأثری حاللر آنجاق تصورلرک متقابل مناسبتندن عبارتدر . حس ، فعالیت روحیه نك ترفع ویا انحطاطنك شعوریدر ؛ بذاته موجود دکدر . سسلرک آهنکنندن عبارت اولان موسیقی آقوردینه بکزه ره . ذهنی حاللری قالدیررسه کز حسده زائل اولور [۱] . فیزیولوژیستلره نظرأ حسلر ابتدائی ، مختار ، ذهنه غیر قابل ارجاع اولدیغنی حالده ؛ ذهنیه جیلره کوره تالی ، تصورلره مربوط راونلره قابل ارجاعدر لر . بومدعانک صوک حرارتلی مدافع لردن ناهلوسکی به نظرأ هیجانلر موجود دکدر ؛ بلکه - خوش ویا ناخوش - فکرلرک طرز وجودلردن عبارتدر . مع مافیله بومؤلف یورغونلق ، آچلق و صوسزلق کبی عضوی تغیرلره ، اکلنجه و دیکله ننه حظلری کبی بعضی هیجانلری ایضاح ایده میور . چونکه بالخاصه بوصو کنجیلر تصورلریمیزک متقابل تأثیرلردن دکل ، بلکه خارجی عالمک تصورلر اوزرینه یایدیغنی تأثیردن متولددر .

هیجان حقنده ، عامه نك قبول ابتدییکی اساس شودر : ۱) بر فکر ویا برادراک ، ۲) اونی متعاقب هیجان ، ۳) بو هیجانک افاده سی . بو طرز تلقینی ترویج ایدنلر شعور دن خارجه

[۱] عینی اترك مصطفی شکیب بک طرفندن ترجمه سی . Th. Ribot : La psychologie des

دوغرو حرکت ابتدکری ایچون «مرکز جیلر» دیه بیلیرز. قارشیلرنده معکوس بر ادعا اور تابه قویانلری بولوپورز. بونلره کوره : ۱) بر ادراک : بر آدام کمیسنک باطدیغنی دویمشدر ، ۲) افاده : دوکونور ، ۳) هیجان : متأثر اولمشدر. خارجدن داخله ، عضویتدن روچه دوغرو کیتدکری ایچون بونلره « محیط جیلر » دیمک قابلدیر .

بوصوک فکری لانکهوجه یمس - آشاغی یوقاری - عینی شکلده افاده ابتدکری ایچون ، نظریه هر ایکی متفکرک اسمیه طانیلمقده در . بونکله برابر ایکی متفکر آراسنده اساسلی بر فرق اولدیغندن اونلری آری آری کورمک مرجحدر :

برنجیسی ، منحصرأ فیزبولوژیست بر هیجان نظریه سی اولدیغنی حالده ، ایکنجیسی عینی زمانده اراده جی بر نظریه در . لانکه ، اسکی قناعتلری یالکنز فردک انفسی خاطر سینه مراجعت ایتمکله اتهام ایدیور . اوکا کوره « علمی حرکت ایتمک ، آفاقی علامتار بولمق دیمکدر. هیجانک آفاقی علامتاری ژهستلر ، طورلر ، میمیکلر ، عضوی تغیرلدر . بر هیجانی طانیق ، آنجاق خارجا بو علامتاری طانیقه قابلدیر [۱] .»

مع مایه مؤلف بو خارجی علامتاردن مهم بر قسمی - اولجه ذکر ابتدکی حالده - نظر اعتباره آلامشدر . ژهست ، طور و میمیک خارجی اولقاه برابر ، وعینی سبیدن دولایی ، معشری در . بونلر بر فرده مخصوص اولیوب ، عمومی و مشترک اولدقاری کبی ، زمره دن زمره یه ده کیشیرلر . بالنتیجه لانکه ، اجتماعی بر مبادله قیمتی اولان « پاره » نک عینی زمانده بر « ماده » اولماسندن زهوله دوشن اقتصاد جیلر کبی [۲] ، معشری و آفاقی علامتاری فیزبولوژیک برر حرکت اولمق اوزره تدقیق ایتمشدر . هیچ بر مشاهده ، حسدن حرکتی انتقالی بزه کوستره میور ؛ حالبوکه عکسی دائماً قابل اثباتدر . مع مافیله حرکتی باشه کتیر مکله ده مسئله حل ایدلش اولیور . چونکه دائماً باشلانغجده بر فکر ، بر ادراک ، هیچ دکلسه بر احساس قبول ایتمک لازمدر . حالبوکه تصویری حالدن عضوی حاله انتقالک نه صورتله وقوعه کلدیکنی آکلاتامیور . خلاصه ، لانکه یه کوره روحی هیجان عضوی تحوللرک شعور یدر . هیجان - هرشیدن اول - خوش و یا ناخوش عضوی احساسلرک بر « معضله » سیدر .

Lange : Les Emotions, trad. par J. Dumas [۱]

[۲] محمد ثروت : ایشک تعریفی حقنده بر قاج نوط . (فلسفه و اجتماعات مجموعه سی . صابی : ۱) محرر بومقاله ده ایشک قیمتی آراشدیررکن ألامسک پارلاقلغنده بوقیمتی کوره نلری نمونه اولارق کوسترمکده در .

حالبوکه او ، احساسلره منضم اولان حظ و ألم حسنی نظر اعتباره آمیور . ویلیام جهیمسه کورده افاده هیجانه تقدم ایدر ؛ فقط جهیمس تصور دن افاده به انتقال خصوصنده مشکلاته اوغرایان لانکه نك فکرنی اتمام ایچون افاده دن اوله « اراده » بی وضع ایتدی: انسان، معین حرکتلی تکرار ایتک صورتیه برهیجانی اویاندر ایدیلر . جهیمس ، کندی نظریه سنی تنقید خصوصنده محتمل اعتراضلره جواب ویریور : ۱ - بوفکرک یا کلس اولدیغنی اثبات ایچون عضوی احساسلره قابل ارجاع اولیان بعضی تأثری کیفیتلرک بولوندیغنی کوستره بیلملی در . اوکا کوره بالعکس برهیجانی تحلیل ایدنجه ، هیچ بر مستقل روحی عنصر قالماز . حالبوکه ضیاع حساسیته اوغرامش ، فقط مفلوج اولمامش بر چوق خسته لرده هیچ بر آنفسی تأثر حس ایتکسزین هیجانلری ماده افاده ایتک امکانی کورولمکده در . ۲ - برادر اکی در حال مادی اثرلرک تعذیب ایدمه جکی شککنده کی اعتراضه ، جهیمس ایلک دفعه قان کورونجه بایلان چوجوق مثالی کتیر مکده در . فقط بودلیل مقنع وکافی دکدر .

لانکه ، هیجانده کی حظ و ألم احساسلرنی نظر اعتباره آلمادیغنی کبی ، جهیمس ده معنوی حظک اراده دن ، مادی بر انطباعدن ویا ذهنی بر حکمدن دوغدیغنی سویله بهرک ایلکنجی بر خطایه دوشمش اولدی .

حالبوکه ذهنیه جیلر - تأثری حیاتی اهل ایتهلرینه رغماً - شدت اولوق اعتباریه حظ و ألمه اهمیت ویرمکده ایدیلر . جهیمسه کوره « انسیاقی عکس العمللره هیجانی افاده لر یکدیگرینه قاریشیر . بر انسیاقی تنبیه ایدن شی هیجانی ده تنبیه ایدر . شو قادار وارکه ، هیجانلر موضوعک بدننده نهایت بولدیغنی حالده ، انسیاقی عکس العمل خارجیه شیر و محرک اولان شی ایه عملی مناسباته کیرر » [۱] . بو ایضاحات کوستریور که جهیمس هیجانی ، بر فعل منعکس اولارق تلتی ایتکده در . حالبوکه انسان بر حقارته دوچار اولدیغنی زماندن زیاده ، او وضعیتی دوشوندیکی وقت قیزار . بوراده فعل منعکس دکل ، تأمل واردر . جهیمس ، قابا تسمیه ایتدیکی هیجانلره انجه ویوکسک هیجانلر آراسنده عضوی و روحی ، ویاخود حیوانی و انسانی تفریقلرنی یا میور ؛ اولری آنجاق درجه اعتباریه آیریور .

جهیمس ، هیجانک بلا واسطه علتک اعصاب اوزرنده کی مادی بر اثر اولدیغنی اثبات ایچون « هیجانک آفاقی بر موضوعی اولیان مرضی وضعیتلر » ه مراجعت ایدور . حالبوکه جهیمس بوراده هیجانله تهیجیتی قاریشدر مقدمه ؛ و هیجانده کی

خارجی موضوع برینه ، دیکرنده « برسامی موضوع » ک قائم اردلیغنی نظر اعتباره آلامقده در . بنوع خسته لرده قورقو اعتقاده مربوطدر : قلبه هیچ بر بوزو قلق اولمادیغنی حالده مرضی قورقونک نتیجه سنده چارپنتی تقلیدی ویا بر سامی تشکل ایدر . بو دلیلده بزه کوستریورکه : اعتقادی قالدیردیغکز زمان هیجان زائل اولویور . Vaso-motrice اولان تغیرلر ساخته در . بالمقابل هیجانک هر دورلو خارجی علامتیرنی اظهارابتدیکی حالده اونی دویمایان آقتورلری مثال اوله رق کوستره بیلیرز . بوراده ده عضوی وحرکی تغیرک - محقق - تأثری برحالی تولید اتمه دیکی کورولویور . فعل منعکس حالنده کی هیجانله کندیسنه اعتقاد ویا تأملک تقدم ابتدیکی هیجانی ، جهیمس تغریق ایده میور : حالبوکه آبی دن قورقو ایله ایصلانمق قورقوسی ویا الله قورقوسی عینی جنسدن دکلدرد . وورچستر و آیرن جهیمسی دیکر بر نقطه دن تنقید اتمکده درلر : هیجان ثابت ، اعراضی متحولدر . او حالده هیجانی اعراض ایله افاده ایتمک قابل دکلدرد [۱] . بوکا مقابل برده ضد هیجانلرک مشترک افاده لری وارددر : چوق شدتلی سرورده کوز یاشی کلیر ؛ امیدله جان صیقینتیسینیک اعراضی بر برینه چوق یقیندر ، الخ . مادامکه انفسی اصولک نقصانی خصوصیتلری چوغالما سنده در ، و آفاقی اصولی صرف نوعلر و صنفلر بولمق ایچین قوللانیورز ، او حالده یالککز فیزیولوژیک علامتیرله اکتفا اتمه مز لازمدر . هیجانلرده یگانه ثابت و آفاقی اولان جهت اولنرک « اجتماعی افاده » یه مالک اولوشلری در ، که بو طرز ایضاح جهیمس دن چوق اوزا قدر .

روحي ملكه لردن هر هانكي بريسنه استناد صورتيله ياپيلان بو عمومي نظريه لردن ماعدا هيجان حقنه برچوق تالقييره داها تصادف ايديلير . بونلري يالكز اشارت ايدهرک كچه جكز : هيجان ، روحي سويه نك بر اهتر ازيدر ؛ مقاومتي آز اولان مركز لرده عصبي قونك انتشاريدر ؛ دماغی برحس حال (Cénesthésie) حادثه سيدر ؛ مشعورك تحت المشعور طرفندن استیلا سيدر ؛ تمايللر ، یعنی حرکی عنصر لردن معمول معضل برحاندر [۲] .

نهایت هیجانی ، سوق طبیعی نك تأثری صفحه سی اوله رق تلقی ایدن ، و بوتون

M.L.Worcester: Observations sur quelques points de la psychologie [۱]

de James, H. L. Emotium

[۲] بو خصوصده بشته ره و ، شریفتون ، دژه رین ، الخ کبی برچوق مؤلفلرک اثرلرنده

معلومات بولوناییلیر ، بونلری ایضاحه موضوعک ومقاله نك تحملی یوقدر .

نوعلرینی قورقو ، حدت ، حرکتسزلك صورتنده کی تهاجی ، اجتنابی و بی طرف اوج تجلی به ارجاع ایدن بر جریانه [۱] ؛ هیجانی توتر روحی نك آنی بر صورتده آلماسندن حصوله کمن برضعف واستقرارسزلق علامتی کبی کورهن « پسی قاسته نی » نظریه سیله قارشیلایشیرز . بونلردن برنجیسی هیجانده کی ساریلك ، انتشار و تلقین خاصه لرینی نظر اعتباره آلدینی ایچین ، محافظه سوق طبعیسی نك یاننده برده جمعیت سوق طبعیسی قبول ایتک ضرورتنده قالمشدر .

بوتلقی اجتماعیات ، روحيات و حیاتیات ه عائد بوتون حادثه لری اساساً مههم وعلمک حدودلری خارجنده اولان « سوق طبعی » ایله ایضاح ایتک خطاسنه دوشمشدر [۲] . ایکنجی نظریه (پیه رزانه) نك در . اوکا کوره فعالیت روحیه ، معین بر توتر درجه سنی حائز اولدینی زمان نورمالدر . مختلف سببلردن دولایی بوسویه نك دوننه دوشدیکی وقت مرضی فعالیت باشلار . اکر روحی توترک تنزی آنی بر سبیدن بر ضربه نتیجه سننده وقوعه کلیر وموقت اولورسه بو ، « ضربه - هیجان » ددی کمز حالدر [۳] . روحی توتر ، فیزیکی - کیمیوی قدرت لرك مجموعیدر . خلاصه هیجان حقنده ذهنیه جی ، مرکزجی (یعنی تأثری حیاته مربوط) ، محیطجی (یعنی فیزیولوژیست ویا اراده جی) بیولوژیست و فیزیقوشیمیست اولوق اوزره آلتی نظریه متواجه سننده یز .

برنجی نظریه نك اک بویوک ضعفی هیجانک عضویتله و تأثری حیاتله علاقه سنی تماماً اهل ایتمه سیدره . حالبوکه صوک زمانلرده ایتالیان فیزیولوژیستلردن (پاغانو) و (جهللی) بینی چیقاریلش حیوانلرده تهیجی فعل منعکس لرك دوام ایتدیکنی کوستردیلر .

[۱] بوفکرلر ، انکلیر بیولوژیستلردن « ماق دوغال » ایله « ریوهرس » عا ددر . بوایکنجی مؤلفک اترلردن « Instinct et Inconscient » فرانسزجه به ترجمه ایدلمشدر . « سوق طبعی نك منشائی » حقنده کی دیگر بر اثریله برابر ریوهرس بیولوژی اوزرینه مستند بر مرضی روحيات تأسیس ایتکه چالشمقده در .

[۲] « سوق طبعی » ویا « انسیاق » تعبیرله (instinct) ی قصد ایدیورز . متافیزیجی برغسون و ویلیام جهیمس کبی متفکرلرك سیسته ملرنده بویوک بر موقع آلان سوق طبعی حقنده اک مکمل مونوغرافیک تدقیق (J.H.Fabre) یامشدر . بومؤلفک ۱۱ جلدک (Entomologie des Insectes) اسمنده کی اثری ایله بونک مختصری اولان « بوجک لرك حیاتی » شایان توصیه در . بومستله حقنده اک موجز معلومات [Evolution psychiatrique] نشریاتک ایکنجی جلدنده دوصوسورک « سوق طبعی مفهومناک تکاملی » مقاله سننده موجوددر . « سوق طبعی و جمعیت » اسمیله حاضر لادیمز بر تدقیقده ده هیجانله مناسبتلرینی تفصیل ایتدک .

ایکنجی نظریه، هیجانی برعین ثابت و مستقل بر حادثه اولارق تلیقی ایدن عامه نك فناعتی دره. « هیجانلی آدم »، « چوق متهیج اولدم » تعییرلرنده قصدایدیلن و صفرلر عادتا « عقللی بر انسان » جمله سنده کی وصف ماهیتنده در. حالبوکه - دقت ایدیلیرسه . بونلر هر هانکی برحالت روحیه نك تغیری نی افاده ایدرلر .

اوجنجی نظریه، یا هیجانی عضوی تغیرلره ارجاع ایدیور؛ یا خود بو تغیرلر کده ارادی بر صورتده وقوعه کله بیلدیکنی سوبله مکلله هیجانی - هیج دکلهه قسماً - اراده نك بر « محصول » ی عد ایدیور: « هر هیج تقیریق نوبتی ألمی داها شدید قیلار . بر احتراصی افاده ایتمکن واز کچیکیز، او محو اولور. کندیکیزی حدت ایتمه بر اقا زدن اول اونه قدر صایکیز . بوکا سبب اولان شی سزه کولونج کله جکدر [۱]. حالبوکه آق تورلرک ساخته ژهست و طورلری ارادی جهده رغماً حقیقی بر هیجانه تقابل ایتهدیکی کبی، انسان آنی حادثه لر قارشیسنده کی ضربه - هیجانی ایسته یه رک و بیله رک توقیف ایتمه کده مقتدر دکدر .

دوردنجی نظریه، سوق طبیعی بی داها کنیش بر شکلده کوره رک هیجانک اجتماعی تظاهرلرینی ده نظراعتباره آلمقده ایسه ده، بوجریان سوق طبیعی نك فعال، هیجانک انفعالی بر حال اولدیغنی اونوتویور. دیگر بر محذوری ده هیجانی، حس و عقل کبی برعین ثابت تلیقی ایته سیدر .

بشنجی نظریه، روحی فعالیتی فیزیقی کیمیوی حرکتلرک بر محصله سی اولارق کوردیکی؛ و تغدی، تنفس، اقرازات داخلیه کبی مادی سائقلرده کی تشوشک تأثیریه روحی تورک آلچلوب یو کسه له بیله جکنی قبول ایتدیکی ایچون، هر نوع سپیریتو آلیسمک علیهداری مفرط ماده جی بر ایضا حدر .

بزم قناعت مزه کوره هیجان، ظن اولوندیغندن داها معضل بر حادثه در. بشری هیجان یالکز بدیعی و اخلاقی موضوعلره توجه ایته سی، داها یوکسک و ایخجه اولماسی اعتباریه دکل، بالذات طرز وجودی و مقانیزماسی اعتباریه ده عضوی هیجاندن آیریلیر. انسانک هیجاننده بر عنصر اولمق اوزره عضوی نك حصه سی وارسه ده، ساده جه اونک انکشافندن عبارت دکدر. شو حالده اجتماعی هیجانی عضوی هیجاندن ایکی خصوصده آیرا بیلیرز: ۱) موضوعیه، ۲) نفسی و مقانیزماسیه. - بو تفریق یانما زدن اول انسان و حیوانده، اجتماعی و لا اجتماعی موجودده مشترک اولان - صورت

عمومیه ده - هیجانی تعریف ایتمکه چالیشاجنز . بزہ اک یقین کورونن (دهشان) ك
تعریفنه کوره « هیجان، عضویتك برعدم انطباق عکس العملی در، » [۱] . قورقو،
حدت کبی اصلی هیجانلری بوصورتله ایضاح ایتمک قابلدر : عضویت دائمی فعل
منعکسارله محیطنه انطباقی تأمین ایدر . جمله عصیبه نك بو حاسی - حرکی فعالیتنه
اُضیت افعوله سی دیه بیلیرز . نه زمان بو افعوله ده تشوش حصوله کلیر ، یعنی
« انطباق » بوزولورسه اووقت هیجان دیدیکمز حال میدانه کلیر . فقط بوتعریف
ناقصدر ؛ چونکه شیئی اهل ایدرک نفسه نظرآ یا پلشدر .
حالبوکه بوتون اصلی هیجانلرده اساس ، اونلرک آنی وشدید بر صورتده واقع
اولوشلری در .

لسان عادیده هیجان مفهومی عادتا ضربه مفهومندن تفریق ایدیله مزکی کورونیور .
فقط ضربه ، یا بالذات عضویتی تشویش ایدر ومادی اولورکه بوکا دوقتورلر « تروما »
دیورلر ؛ یاخود عضویتك شعور افعوله سنی بوزار وروحو اولورکه بوکاده ساده جه
« ضربه » دیه بیلیرز . ایشته نه زمان عضوی افعوله ده آنی وموقت بر انطباقسزلق
حاصل اولورسه بوکا هیجان اسمی ویریورز . شو حالده تام برتعریف یا بمق ایچون
« هیجان ، برضربه - انطباقسزلقدر » دیملی در .

حیوانلرده تدقیق ایدیلن هیجان نوعلری دائماً « اجتنابی » régressif وناخوش
اولانلردر . (موسسو) و (بهین) قورقو ایله مشغول اولدیلر . « ترمه وفلج ،
حیوانی قاحق ومدافعه نفسده بولونمغه غیر مقتدر قیلار . تهلکه چوغالدقجه جمله
عصیبه نك حاسی - حرکی فعالیتی اودرجه ده بوزولور . » [۲] جه یمس ، هیجانلری
مختلف نقطه نظر دن تقسیم ایدیور : کدرلی ، نشئه لی ، طبیعی - کسبی ، خودکام
ودیکرکام ، منشائی عضویت - منشائی محیط ، الخ . . » [۳] داروین ، اونلری
حیوانده کی قدرت درجه سنه کوره « طاقتلی - طاقتسز » دیه آیری بیور . (ریوهرس) ،
تهاجمی agréssif یعنی حدت ، اجتنابی یعنی قورقو دیه تقسیم ایتدکن صوکرآ ،
ایکی منتهانک آراسنده حرکتسزلق وفلج صورتنده اوچونجی برحد قبول ایدیور [۴]

[۱] (ص-۳۲۲) Albert Deschamps : Les maladies de l'esprit

[۲] Mosso : La peur , F. Alcan . - الکساندر بهینک « اراده و هیجانلر » اسمنده کی

کتابنده ده ایضاحات واردر .

[۳] ویلیام جه یمس : هیجان نظریه سی (ص-۱۲۷ وما بعد)

[۴] W.H.R. Rivers : Instinct et Inconscient (p. 70)

بزه کوره بوتقسیملاک هپسنده برر حقیقت حصه سی واردر : جه بمسک تقسیملری ، بزم - شامل معناده کی - عضوی هیجان تعریفمزه تماماً او یاماز. دیگرلری بو خصوصده نسبتاً مرجحدر . آنجق بونلر ، متجانس و تک بر هیجانک شدت تنوعلری نی افاده ایدر : برتهلکه قارشیسنده قالان حیوان قاچار، بوکا وقت قالملازسه هجوم ایدر. هرایکسینی ده یایامیه جق بروضعیتده بولوتجه حرکتسز ومفلوج قالیر . فقط بونلرک هپسی خارجدن واقع اولان بر هجوم و برتهلکه تک تولید ایتدیکی حاللردر . حالبوکه برده حیوانک آچلق، صوسزلق ، أمزیرمه وتناسل حاللرنده کی خارجی بروضوعه قارشی هیجانی واردر . اوزون مدت آچ قالان حیوانک ، بر آپیشنده کی تهالکی، هیجاندر ؛ فقط دیگر نوعدن ماهیه فرقلی بر هیجاندر . دینه بیلیرز که ، اک کنیش معناده عضوی هیجان دخی متجانس دکل ، غیر متجانسدر [۱] : بر قسمی محافظه سوق طبیعیسیله ، تهلکه قارشیسنده وجوده کلن انطباقسزلق حاللری در ؛ دیگر قسمی عضوی استقراری تأمین ایچون خارجه متوجه اولوب ، سائقی « احتیاج » اولان انطباقسزلقلردر . برنجیسنه الی المرکز ایکنجیسنه عن المرکز دینه بیلیر . برنجی صنف ناخوش ، دیگری خوش هیجانلردن مرکبدر. الی المرکز هیجانلرده عضویتک سکون واستقراری بدایه خارجی تنبیهله بوزولور ؛ بناءً علیه عضوی تغیر کنندی شعورینه، افاده هیجانه تقدم ایدر. عن المرکز هیجانلرده ایسه عضویت، استقرار احتیاجیله تحریک ایدیلدیکندن، اولاً خارجی موضوع انطباقسزلغک شعورینی اویاندیردقدن صوکر ، عضوی تغیر وافاده اونی تعقیب ایدر : حیوان ، هجومه معروض قالدینی ایچون قاچار وقاچدینی ایچونده قورقار؛ فقط دیگر صنفده آجیدینی ایچون متبیج اولور واوندن صوکر هجوم ایدر. برنجیسنده شه ما ۱) ضربه، ۲) افاده ، ۳) انطباقسزلق اولدینی حالده ؛ ایکنجیسنده : ۱) ضربه ، ۲) انطباقسزلق ، ۳) افاده در . حاصلی ، هیجانک بویکی تقسیمی بزه ، مرکزجی ومحیطجی نظریه لری برلشدرمک امکاتی وبرمکده در .

یوقاردن بری ویردیکنز ایضاحاتی خلاصه ایچون دیهلم که « هیجان ، بر آن ایچون عکس العمللری خارجی تنبیه او یغون بر حاله قویمق امکانشلغیدر. » انطباقسزلق زائل اولارق تکرار اسکی استقرار عودت ایدنجه یه قادار هیجان دوام ایدر. انطباقک اعاده سی ایسه حظی دکل ، بلکه علاقه سزلخی (apathie) تولید ایدر .

[۱] (Pradines) « حظ وألمک عدم تجانی » اسمنده کی مقاله سنده [ره ووفیلوزوفیک

بورا به قادر عضوی هیجانک عمومی و صفلینی مطالعه ایتدک . شیمدی ده بشری هیجانی تدقیقه چالیشاجنز: موضوع اعتباریله اونلرک اک مهم فارقه سی ساری، اعتقادی و منسکی اولوشلری در. بوزغونلق و فرار بوتون بر اوردویه سرایت ایدرک پانیک تولید ایدر . حدث ، نفرت و قهقهه ده عینی صورته انتشار ایدر . قومیق برشیئه قارشلی کولمک منتشر و ساریدر و کولن انسانلرک عددی کولمه مرکز شدتی اوزرنده مؤثر اولور [۱] . قومیکه کولمک هرشیدن اول اجتماعی بر هیجاندر ، دائماً دیگر کولنلرک وجودینی استلزام ایدر . بالعکس ازواده کولمه پک نادر در . یالکز باشنه کولن انسان ، کندی کندینه قونوشان آدام قادر غریب تلقی ایدیلیر . نشئه کولمه سی ده آنجاق اجتماعی بر طرزده ایضاح ایدیله بیلیر [۲] . کوز یا شلری ده کولمک کبی اجتماعی مدلولی حائر در و برلسان تشکیل ایدر [۳] . چوجوق منویتی جلب ایتمک ، تجاذب او یاندیرمق ایچون آغلار؛ بویوکلر - داها زیاده - تجاذب لینی ابراز ایچون آغلار لر . آغلانلرک اجتماعی قیمتی او قادر مهمدر که کوز یا شنک فیزیولوژیک و طوعی افعوله سنه بیله تأثیر اجرا ایدر .

انسان بعضاً ازواده و خاطره لرینک آراسنده ده کولر ویا آغلار . فقط بو ، - عضوی بر آلمدن متولد دکلسه - تصور حالنده بر اجتماعی حیات صحنه سنه داخل اولوندینی و اونک جریاننه قاریشیلدینی ایچون در [۴] . خلاصه ، اجتماعی هیجان ساریدر . « مدنی انسانلر ده کی هیجان موضوع لرندن اکثریسی عضویتده اولجه موجود دکلدز . حجاب سبیلرندن قسم اعظمی و حقاقلر تماماً اعتباری در و اجتماعی محیطه کوره ده کیشیر لر . قورقو ، آرزو ، حزن ، تأسف و امید کبی هیجانلر ایچون ده عینی شیلر سویله نه بیلیر . [۵] » هیچ کیمسه اوندی ، اوداسنده دولاشدینی کبی بر نطق ماصه سنه چیقاماز . انسان ، کندیسی حقنده کی حسلرک هیچ بر اهمیتی اولیه جغنی بیلدیکی حالده ، بیکلرجه نظرک اوزرینه توجه ایتش اولماسندن دولایی چکینیر . بر جهندن جسارت ، امید ، آتیلغانلق ، سرور کبی تهاجی اولان ؛ دیگر

[۱] قومیکه کولمک مسئله سی ایچون (برغسون) ک « Lerire » اسمنده کی کتابیله مصطفی شکیب بکک « کولمک نه در ؟ » اسملی اثرینه مراجعت .

[۲] ژورژ دوما : رو حیات (ص - ۶۹۳ ، ۶۹۵ ، ۷۱۱ - ۷۱۴)

[۳] دوما : عینی اثر (ص - ۷۲۶ وما بعد)

[۴] دوما : عینی اثر (ص - ۶۹۳)

[۵] جه بیس : هیجان نظریه سی (ص - ۱۳۵ وما بعد)

جهتدن حجاب ، قورقو ، اوتانغاچلق، چکینکنک ، کدر کبی اجتنابی اولان بالجه هیجانلر بر نطق ماصه سنک اطرافنده دوغار . یعنی اجتماعی هیجان ، تضییق اثری در . جمعیت فردلر اوزرنده کی تضییقی اونلره ساری، منتشر بر هیجان ویرمک صورتیه اجرا ایدر . نهایت محضا اعتباری اولان موضوعلر هیجانی تولید ایتدکلی ایچون او بر « اعتقاد » ک اثری در . ابتدائی جمعیتلرده بر آدام اولدیکی زمان منسوب اولدیغی سمیه افرادیه مقابل سمیه نك افرادی طوپلانهرق بر (پوتلاج) یاپارلر . بو متوفیه قارشلی بر جنازه وماتم مراسمدر . مراسمده بولونانلر آغلارلر؛ ویا کوز یا شلرینی دعوت ایتمک ، ماتم طورلری آلمق صورتیه هیجان تولید ایدرلر [۱] . قرون اولی ده بر اصیل اولدیکی زمان زوجه لری و خدمتکارلری صاحب لری یولارلر ؛ فریاد و فغان ایدرلردی . یکی زه لاند آداسنده ، قورسیقاده بو کون آغلاهیجی قادینلر واردر . [۲] اس-کی عربلرده (ناعیلر) و قبل الاسلام تورکلرده (یوغجیلر) بو وظیفه یی کورورلردی . بوتون بو ایضاحات کوستریورکه اجتماعی هیجان ساری ، اعتقادی ، تضییق محصولی اولدیغی کبی عینی زمانده منسکی (rifuel) در ؛ یعنی آیین و منسکلر حالنده دائما تکرار ایدیلکده ، و نسلدن نسله دوام ایله مکده در . بر جمعیت داخلنده قیمت حکملرینک دائره سنه کیرن هر هیجان - ایستر دوغرودن دوغرویه بدیعی ، اخلاقی و ذهنی غایه لره متوجه اولسون ، ایسترسه عائله ، فرد و عضویتک دار ساحه سنده قالسین - « معشری » اولور . یعنی سرایت ، تضییق و اعتقاد صورتیه انسانک بالجه هیجانلری یکی بر طاقم و صفلر قازانیر ؛ منشأنده عضوی ولا اجتماعی اولدیغی حالده ، بو هیجانلرک یالکیز هدفی د کیشمه مش ، حتی بالذات مقانیزماسی بیه اساسلی بر استحاله یه اوغرامشدر: بو استحاله « افاده » ده ، « نهی » ده و « نهیجیت » ده در .

*
* *

هیجانی بسیط بر حادثه کبی نلقی ایده نلر بوتون میمیک و افاده یه عائد اولان تظاهرانی عضوی حیاتک افعولهلرندن چیقارمغه چالشمشدر [۳] . (داروین) بو خصوصده

[۱] Davy : La foi jurée (p. 171)

[۲] A. Deschamds : Les Maladies de l'Esdris

[۳] مختلف هیجانلره عائد میمیکر حقنده معلومات آلمق ایچون « سرژی » نک « هیجانلر »

اسمنده کی کتابیه بالخاصه (Ed. guyer) نک « La mimique » اسملی اثرینه [ص ۳۰۷-۳۵۱] سراجعت ایدیکنز .

ایلك متشبددر . اوکا کوره هرافاده نك روحی برغایه سی واردر ولزوملیدر . داروین تاریخی و قبل تاریخی دلیلله ارادی و انعکاسی میمیک نه صورته قازانیدینی ایضاحه چالیشیور . « کوله ، دماغك قانسزلفنه قارشى برعکس العملدره مانته غاززایه کوره قورقو حالنده کی تترمه ، قانی ایصیتق ایچون در . سپنسر ، داها ایلری به کیده رك خوش و ناخوش بوتون هیجانلرده کی افاده لرك « لزوملی » اولدینی ، هیچ دكسه ابتدائی حالده لزوملی اولان فعللرك بقیه سی بولوندینی ادا ایتدی . بو کون معناسز کی کوردیکمز بر جوق حرکتلر عضوی پس زنده لردر ؛ اولجه موضوع ایچون لزوملی اولدینی حالده بو کون یالکز بر علامت اولارق قالمشدر . سپنسر بو خصوصده داروینله مشترکدر : بو مؤلف ، حدت حالنده برون قاپاقلرینك شیشمه سنی ، « اجدادیمزك آغزیه بر دوشمانی ایصیردینی ائنده کنیش نفس آلابیلک ایچون یابدینی جهددن قالمه بر بقیه » [۱] اولارق کورمکده در . هیجانلریمزك افاده سنده آشکار بر صورته کورولمکده اولان « لزومسزاق » ، اونى یالکز حیاتیاته ایضاحه چالیشدقجه ، بر طاقم تحقیقی امکانسز فرضیه لرسردینه مجبور ایدجکدر . لانکه وجه یمس نظرنده ، هیجان ذاتاً vasomotrice تغیرلرك شعوری دیمک اولدینی ایچون ، « افاده » بر واسطه ویا اثر دکل بالذات علتدر : بو تقدیرده افاده ایتهمک ، آرتق هیجانی دویماق ؛ افاده ایتکده اونى دویمق دیمکدر . « چوجوقلره دیلارینی طونمالرینی اوکرتدیکمز زمان ، هیجانلرینی ده توقیف ایتش اولویورز . [۲] » جه یمس ، کندیسنه یاپیه بیله جک اعتراضلرك اک مهمی اولان « آقتورک صنعی ژهست یاهماسی » خصوصنده جواب ویرمهک چالیشیور : آقتورلر زنده یاپیلان آنکه تلرك متناقض اولدینی و عکسنی ده تأیید ایدجک مثاللرك بولونایدیکی دلیلنه استناد ایدیور . [۳] حالبوکه اساساً بو دلیللر نقصان اولدینی کی ، ژورژ دومانک طلبه لرندن (پیر مورهانژ) ک آقتورلر زنده یابدینی یکی آنکه ت ، هیچ بر شی دویمادینی حالده اوزون مدت کوز یاشی دوکن بر جوق صنعتکارلری قید ایتکده در . [۴] « یوزیمک عضلاتی تقاض ایتدیردیکم

[۱] Herdert Spénéer : Principes de psychologie (II, 546)

[۲] جه یمس : عینی اثر (ص - ۹۳)

[۳] جه یمس عینی اثر (ص - ۸۹ وما بعد)

[۴] ژورژ دوما : روحیات (برنجی جلد ، ص - ۷۲۸ ، حاشیه)

زمان بر میمیک اولویور و هیچ بر هیجانی تنبه دویمیورم . شو حالده میمیک صنی و منضمدر . [۱] « رواقی فیلسوفلر هیجانه عائد هر درلو تظاهراتی لزومسز عد ایدیورلردی . دهشانه کورده قلب چارپینی سی ، کوز یاشی ، تترمه شکلنده کی بوتون افادهلر لزومسز و منضمدر [۲] .

خلاصه بر طرفده افاددنک غائی ولزوملی اولدینی ، حتی هیجانک افاده دن عبارت بولوندینی ؛ دیگر جهته تماماً لزومسز اولدینی و افادهسز هیجان اولاییله جکنی ادعا ایده نلری کورویورز . مسئله - حد ذاتنده - تحلیله محتاجدر : عضوی هیجان ، بر « ضربه - انطباقسزلق » اولدینی ایچون بر طاقم مادی تشوشلر حصوله کتیره جکی ده محققدر . قورقوده کوزلر آچیلیر ، داها شدتلیسنده اونی تترمه تعقیب ایدر . نشئه ده عضلی بر انبساط ، حدتده بر انسجامسزلق حاللری کوزه چارپار . فقط اجتماعی هیجانده افاددنک قیمتی ده کیشیر . آرتق او ، بر فعل منعکسک نتیجه سی دکلدر . سرایت وانتشار ایله معشریله شن ، تضییق ایله قبول ایدیلن ، منسکر حالنده دوام ایدن مشترک وعمومی بر طاقم ژهست وطورلر مجموعی اولور . بویله جه اجتماعی حیات بسیط عدم انطباق عکس العمللرینی بعضاً افراط ، بعضاًده تفریط حالنده قوللانارق میمیکلردن عبارت بر اسان وجوده کتیر مشدر . بر معبدده ، استغراق و مراقبه حاللرنده ، بر تماشا اثناسننده بعض افادهلرک امساک ایدیلدیکنی کورویورز . بوکا مقابل بر نوع دینی آیین اولان جنازه ، حرب و « اینتیشیوما » مراسملرنده اجتماعی وجد بوتون سمیه افرادنده ساری و شدید بر هیجان تولید ایدر [۳] . بورادهده - بالعکس - افاددنک تماماً سربست بر ایدیلدینی ، عضوی هیجان ایچون لزومسز اولان بر چوق ژهست وطورلرک (کوز یاشی ، فریاد ، فغان ، تترمه ، باغرمه ، اختلاج کبی) ابذال ایله اجرا ایدیلدیکی کورویورلور . شو حالده اجتماعی هیجانک « افاده » سی عضوی هیجانده اولدینی کبی تأثرک شدتده مطابق ، انعکاسی بر عکس العملدن عبارت دکلدر ؛ بالعکس ممنوعیتلرده هیجاندن داها دار ، امرلرده اوندن داها کنیش اولان و هیچ بر زمان کنندی تأثرینه « مطابق » اولمایان بر افادهدر : یوغجیلر و ناعیلر - متأثر و ماتملی

[۱] جهیمس : عینی اثر (۹۱) پروفیسور سیقورسکی دن نقلاً . مؤلف بو دلیل تنقیده

چالیشیور .

[۲] دهشان : عینی اثر (ص - ۳۲۳ و مابعد)

[۳] دورقه میمک « دینی حیاتک ابتدائی شکلری » [حسین جاهد بک طرفندن مترجم]

اسمنده کی اثرینه (ص ۱۵۷-۲۰۴) ولهوی بروک « ابتدائی جمعیتلرده ذهنی افوللر »

آدلی کتابنه (ص ۲۸۳-۲۹۰ ، ۳۶۱ و مابعد) مراجعت

کوروئیمکه مجبور اولدقیری ایچون - اکثریا حس ایتمه دکلرینی افاده ایدرلر [۱] .
(بوتلاج) دیدیکمز مؤسسسه، سمیه ویافر اتریلر آره سنده کی خصومتی ازاله ایچون متقابل
حرمت ابرازی مکلفیتندن عبارتدر: بو مراسمده یابانجی بر سمیه نك افرادی، جنازه
مراسمنده کی ماتم و تأثره اشتراك ایدر .

بوراده کی افاده لرك صنعی و جبری اولدیغی محققدر. بو کونکی جمعیتده نزاکت
ابراز ایتمک و امنیت قازانق مجبوریتیه دائما مراجعت ایتدیکمز تبسم ، دقت ،
کدر ، ممنونیت میمیکلری هپ بونوعدن در . انسان اجتماعی حیاتده شایقه سنی
حیقاردیغی کبی ده تبسم ایدر [۲] . بونک دیگر بر علامتنه « دیکلر کبی کوروئیمکده »
تصادف ایدیورز . بالمقابله چوق دفعه ده حس ایتدیکمزی کوسترمه مک ، ویا باشقه
صورتده کوسترمک مجبوریتنده یز. بر معبدده آیینک نهایتنه قدار حس حال (cénesthésie)
شکلنده کی هیجانلری اظهار ایتمه مک ، بر درسخانه ویا تیا تروده نفسنه حاکم اولق؛
یا خود جان صیقتی سی ، نفرت ، قورقو کبی هیجانلری دیگر هیجانلرک میمیکلریله
ستراتیمک یالکمز عخنه نك صنعی حیاتنده دکل ، بالذات اجتماعی حیاتده موجوددر .
بوکا قارشی انزوا حالنده ، صنعی و لزومسز میمیکلرک قالمادیغنی سویله یه رک اعتراض
ایدیله بیلیر . حالبوکه انسان جمعیتله علاقه سنی اک فضله انزوا حالنده حس ایدر .

کوندوزک فعال حیاتنده ، انعکاسی عکس العمللره قاریشیق اولارق مؤثر اولان
اجتماعی قیمتلر، کیجه نك ساکن و انفعالی حیاتنده خاطره و تصورلر یزک یکانه حاکمی
اولورلر . بو وضعیتده بیله هیجانک افاده سی، معشری و عمومی شه مالرک بر تمادیسندن،
عادتا بر مخاطب قارشیسنده کی وضعیتدن باشقه برشی دکلدر [۳] .

خلاصه، اجتماعی هیجانلرک شه ماسی بر افراط و بر تفریطی، بر نهی و بر انتشاری
تضمن ایدرلر ؛ کولمک توقیف و حبس ایدیلیر ، یا خود کوز یا شلر یززه جریان
ویریلیر . هیجانلری اجتماعی بر محیطده انکشاف ایدن هر انسانده عضوی و مادی
عکس العمللرک هیئت مجموعه سی اوزرنده معشری برسیسته ماتیزاسیون جاریدر [۴] .

[۱] کورپیلی زاده فؤاد بکک « تورک ادبیاتی تاریخی » [ایکنجی جلد] ماتم مراسمی
حقنده ایضاحات. - اورخون کتابهلرنده توکیولرک قاغانی، قومشو اقوامدن قیرغیز خاننی معیتله
برابر « بالبال » یعنی ماتم مراسمنه رئیس نصب ایتدیگی کورولویور .

[۲] ژورژ روما : روحيات (جلد ۱ ، ص ۶۳۸ و مابعد)

[۳] Ch. Blondel : La conscience morbide (p. 260)

[۴] بلوندل : عینی اثر . « لسان و نورمال شمورک تأثری و حرکی عکس العمللری »

فصلنه مراجعت .

عضوی حیاتی اجتماعی حیاتدن آیرمق، بعضاً تک بر « فرد » حالنه کلمک امکانی اولسه‌یدی هیجانلریمیزک اجتماعی افاده‌سنی فیزیولوژیک افاده‌لرندن آیرابیلیردک . فقط معشری حیات بزم اوزریمزده دائمی بر تضیق یا بمقده ، انزوا و تجرد حالنده بیله شه‌مالرینی تحمیل ایتمکده‌در . صرف کندی کندیمزه متأثر اولدیغمز زمان دخی ، هیجانلریمیزی دیکرلری حسابنه عضویت ایچون لزومسز ژه‌ستترله افاده ایدیورز . بو معشری « ایکیلک » ک فرقنه واردیغمز زمان بزه‌مبالغه و صمیمیتسزلک حسلری کلیور . خلاصه اجتماعی قیمتلر سرایت صورتیله اعتیاد ، تضیق صورتیله اعتقاد حالنه کله‌رک‌بوتون هیجانلریمیزک « افاده » سنی کندی « امرونهی » قادرولری ایچنه آلیورلر . جمعیتک قیمتلری « کوزهل وچیرکین » ، « ای و فنا » ، « مقدس و حرام » تفریق‌لرینی یابدیخی کبی ، هیجانلریمیزده « ممنوع و ساری » تفریق‌نی یاپیور . عضویت ایچون « لزومسز » اولان آرتق جمعیت ایچون ساری و لزوملی ، بالعکس عضویت ایچون ضروری اولان جمعیت ایچون ممنوع و لزومسز اولابیلیور .

*
**

هیجانلریمیزک افاده‌سننده بولدیغمز بواساسلی وصف ، روحیاتیلرک (نه‌ی) دیدکلری حادنه ایله علاته‌داردر . داروین ، هیجانک افاده‌سنی جملهٔ عصیبه‌نک نه‌ی قدرتیله و آرزولریمیزه تطبیق ایتدیگی بر «فره‌ن» له ایضاحه چالیشیوردی . (پولان) ، هیجانلری الجائی تمایللریمیزک معروض قالدق‌لری بر نه‌ی عدایدیور . « هیجانک باشلیجه وصفی ، تمایللرک آنی و قوتلی بر صورتده توقیفی در . توقیف نه‌قادر شدید اولورسه هیجانده او درجه‌ده قوتلی اولور [۱] . « جان صیقینتسی ، مضایقه ، حضورسزلق ، حتی قورقو و حدت هیجانلری بو نوعدن در . بوراده نه‌ی ارادی بر قوت دکل ، خارجی بر ضربه‌در . فقط بر چوق هیجانلریمیزده الجائی تمایللردن عبارت دکلیدر ؛ فروید ، « سانسور » تعبیریه انا به عائد اولان تماماً باشقه بر نه‌ی قصد ایتمکده‌در . دیکر جهتدن سپنسره کوره ، هیجان بر ضربه نتیجه‌سننده جملهٔ عصیبه‌ده‌کی مدخر فعالیتک بوشاله‌سیدر . آلبر ددشانه نظراً ، هیجانلری نه‌ی و انتشاری دیه قبول ایتک دوغرو دکلدر . او ایکی معکوس استقامته مالکدر : عینی زمانده هم نه‌ی ، هم انتشاریدر [۲] . خلاصه ، هیجان مسئله‌سننده (نه‌ی) مختلف صورتلرده تلقی ایدیلکده‌در :

[۱] Paulhan : Les phénomènes affectifs et les lois de leur apparition

[۲] آلبر ددشان : عینی اثر (ص - ۳۲۳) مؤلف انتشار معناسنده «دیناموژنی»

۱ - هر هیجان درونی بر نهیک محصولیدر (فروید) ، ۲ - هر خارجی نهی بر هیجان تولید ایدر (پولان) ، ۳ - بعض نهیلر هیجانی توقیف ایدر لر (جهیمس) ، ۴ - بعض نهیلر هیجانك افاده سنی توقیف ایدر لر (داروین) .

بزجه نهی یالکز « منع » معناسنده دكل ، بلکه عینی زمانده هم منع ، هم نشر معنارنده اولق اوزره الك زیاده ده شان و داروینك تعریفلرینه یاقیندر .

برنجی تعریف نهی یالکز « انفسی » ساحه یه حصر ایتدیکی حالده ایکنجیسی اونی « آفاقی » عدا ایتکده ایدی . اجتماعی حیات بزه خارجا (استهزا ، تقبیح و جزا صورتلریله) و دروناً (وجدان عذابى قیمت حکم لریله) ، بالواسطه و بلاواسطه ، تضییقنی اجرا ایتکده در . بناءً علیه هر ایکی معناده نهی - عینی زمانده - تضمن ایدن یالکز جمعیتدر . هیجانلریمزی منع ایتك و اونلره اعظمی سربستی و یرمك ، وضعیتك ایجابنه کوره صوصمق و یا جوشمق آنجق اجتماعی حیات ایچنده قابدر . شوقادار وارکه بز بوفعللری ایتدی کمز و « ترجیح » ایتدی کمز ایچون دكل ، بلکه یا مغه مجبور اولدیغمز ایچون و یا فرقنه وارمادن یاپوروز . جمعیت عضویته فائق و اوکا نظرآ دهامتکامل اولدینی ایچون عضوی هیجانلری دور دورماق و یا اونلره یکی بر استقامت و یرمك قدرتنه مالکدر [۱] . ارادی نهی اقتدارینه صاحب اولان بالذات انسان دکلدر ؛ فقط اجتماعی حیاتك عضویت اوزرنده کی تأثیرینه واسطه اولق اعتباریله انساندر .

* * *

شیمدی آرتق « نهیجیت » ایله هیجان آراسنده کی مناسبتی تدقیق ایده بیلیرز . هیجانده دقت سریع بر صورتده سقوط ایدر ، او بر نوع اپنوز حالیدر ؛ حکم ، استدلال ، حتی حافظه بوزولمشدر . [۲] هر هیجان کچیجی بر خسته لقدرکه موازنه عودت ایتدیکی زمان زائل اولور . نهیجیت ایسه ، معین عضوی شرطلره مقید دواملی بر انطباق سزلقدر . مادامکه اونی هیجاندن آیران الك مهم فرق آنجق « دواملی » اولوشیدر ؛ او حالده هیجان نهیجیتك بلا واسطه عاتی اولق لازمکلیر .

[۱] انکلیز حیاتناچیلرندن ههد ، ریوهرس و هولس طرفلرندن مدافعه ایدیلن بر نهی نظرینه سته کوره حیاتی عالمده هر تکامل اسکی نوعه عائد افعوللرک بر قسمنی الفا و نهی ایتك قدرتنه مالکدر .

[۲] Psychiatrie : Rogues de Fursac (ص - ۵۴۹) و زورژ دوما : روحیات

تهیجیت ، بوتون پسیقونه وروزلرده مشترک بر عرض اولدینی ایچون هیجانلکده ، بوتون پسیقونه وروزلرک تشکلنده عامل اولماسی ایجاب ایدر . بعضی مؤلفلرک بوتیجهیه وارمقده نه درجدهه عجول داوراندقلرینی آ کلامق ایچون شونقظهلری ذکر ایتمک - بزه - کافیدرکی کورونیور:اولا - تهیجیت، فعالیت روحیهده عمومی برتشوشی تضمن ایدر . ناصیل اولویورده هیجان سنه لرحه خسته لرک دقت وادرا کنی بوزمادینی حالده ، بر آندن اعتباراً بوزولماسنده مؤثر اولویور . [۱] نانیاً - ضجرتسز تسلط روحیلر (Obsessions) واردر . بونلرده تهیجیت اولجه موجود دکدر ، صوکرادن ظهور ایدر [۲] . بناءً علیه تهیجیتده « مولد مرض » ایله « مبداء مرض » ی آیرمالی یز . هیجان آنجاق مبداء مرضدر ؛ مولد مرض اونک دواملیلغنی موجب اولان شیدر . ایشته اصل آرایاجغمز نقطهده بوایکنجیسی اولاجقدر . تهیجیتک صورت تکوتی ، هیجانک دواملیلغنده کوره نلرده بونی یامادی ویامعنوی شرطلره ایضاحه چالیشمقده درلر . حاصلی ، بومسئلهده (۱) منشا ایله ایضاح ، (۲) صوماتیک شرائطه ایضاح ، (۳) اعتقاد و فکرله ایضاح شکلرینی کورویورز .

یوقارده تنقیدینی یاپدیغمز برنجی شکله روحیاتجیلر - اوزون مدت - چوق قیمت عطف ایدبورلردی [۳] . فروید « ضجرت نه وروزی » اسمنی ویردیکی خسته لقمده ، ویجانلره ک اساسلی موقعی آیریوردی . آنجاق سانسور ونهی اولماسه ، هیجانلرک مولد مرض اولماسنه امکان اولامازدی . شو حالده « سانسور » دواملیلغنی تأمین ایدن سائقدر . بونی بز - نهی حفته سویله دیکمز کی - عینی زمانده هم درونی هم خارجی اولان « اجتماعی برنهی » قدرتی اولارق قبول ایده بیلیرز .

[۱] بومسئلهده ، هیجانلری یالکمز مبداء مرض عد ایدرک ، مولد مرض تلقی ایتمهین « سوق طبیعجیلر » ی یعنی فروید ، بونغ ، ریوهرس کی مؤلفلری بواسکی نظریه منتسبلرندن آیرمق لازمدر .

[۲] پیه رزاهه : پسیقاسته نی و تسلط روحیلر . (ص - ۶۰ و مابعد)

[۳] مورهل « تهیجی هدیان » ی بر چوق روح خسته لقلرینک اساسی عداایتمکده ایدی . (لوگران دووصول) هیجانلری منتشر و متمضی اولارق ایکیه آیردقدن صوکره ، بوایکنجی صنی خسته لقلرک اساسی اولارق کوردی . فوره ، فکر نابلرک منشا نلک مرضی تهیجیتده اولدینی کوستردی [فوره : هیجان خسته لقلری ، پارس - آلفان] . سه غلاء تسلط روحی نلک مرضی تهیجیت اوزرینه مستند اولدینی ادا ایتدی . تهیجیت - حد ذاتنده - روحی خسته لقلرک برمرض (syndrome) ی اولدینی حالده بومؤلفلرک خطاسی اونی برعلت اولارق کورمکده ایدی .

هیجانک دواملغنی مادی بر صورتده ایضاحه چالیشانلر ، اونی « بنیوی تشکل » (enstition) ه ربط ایتمکده در . (دوپره) یه نظراً « فوق‌الهیجی تشکل » (C. hyperémotif) تماماً عضوی شرائطله مقیددر [۱] .

صولیہ ، بو حادته بی « عکس‌العمللرک تنبیهنه قارشی ولادی ویاکسی مقابله قابلیتسزلکی » صورتنده تعریف ایدیوردی . مع مافیہ عضوی شرائطه ربط ایتک خصوصنده افراطه کیدیشدر . بزم « پسیقونه وروزلر » اسمنی وبردیکمز صنف هر نوع عضوی آفت و سقطدن آزاده اولارق حصوله کان روحی خسته لقلردر [۲] . بو عصرک ایلک سنه نرنده تشکل وارثیت مسئله سنه چوق اهمیت وریلیوردی . هارتنبرخ ، چکینکن ده کی قورقانلق و اوتاناجلق شکلنده تظاهر ایدن تهیجی ضعفک صرف بنیوی و ولادی نقصاندن ایلری کلدیکنی ادعا ایدیوردی [۳] . (دوپره) ، فوق‌الهیجی تشکل اسمیله ، داها کنیش بر اعراض مجموعندن بحث ایدیور ؛ بونمکله سجیه بی یاراتان « مزاج » شکلنده کی استعدادلری قصد ایدیوردی [۴] . بو جریان یالکز بر آفت و نقصانک محصولی اولان خسته لقلری دکل ، بالذات پسیقونه وروزلری ده ولادی تشکله ایضاح ادعا سنده ایدی . بو کون مرضی روحيات عکس استقامتده انکشاف ایدیور : نانی مکتبی نک « فکر و تلقین » نظریه سیله ، پسیقانالیز مکتبک مساعیسی ، بونلره انضمام ایدن (بلوندهل) ک اجتماعیات نقطه نظرندن ایضاحی روحیاتده اسپریتو آلیسمک ماته ریالیسمه غلبه سی صورتنده تلقی ایدیله بیلیر . آرتق

[۱] بعض مؤلفلر بنیوی تشکلی یالکز شرط ماهیتنده تلقی ایتدیکی حالده ، بعضلری اونی علت درجه سنه چیقارمقده درلر . تهیجی استعدادلری باشلیجه اوچ اساسده طویلوردلر : (۱) فیزیکی - کیمیوی استعدادلر (تیرویید ، کیدو کلیه تشوشلری) ، (۲) جمله عصیه نک افعولوی تشوشلری . (۳) عندیدات لئفاویه نک خصوصی رولی . — صوک زمانلرده بوکا بونک عمومی تشکلنی ده علاوه ایتمکده درلر .

[۲] اسکیدن هیچ بر عضوی آفته علاقه دار دکل کی کورون بر چوق خسته لقلرک بالآخره میقروبیکی اولدینی آکلاشیلدی . عصیاتیجیلر ، طبابت روحیه جیلر قارشیدننده بودیلله استناداً بر جبهه آلمده « و پسیقونه وروزلر » دیه آیری بر صنف قبولنه اعتراض ایتمکده درلر . [۳] (Hartenberg : Le timide et la timidité (p. 166) - « چکینکنلر ، بعضی

احوال و وضعیت داخلنده معین تهیجیتی حس ایتکده متایل اولانلردر . بو حال ، غیر متوازن بر تأثیرتک و بر طاقم متقدم شرائطک اثریدر .

[۴] دوپره « مخیله و تهیجیتک مرضیاتی » اسمنده کی صوک اثریله اسکی قناعتلرنی اصلاح واکاله چالیشدی . ده و وولوغر اسمنده کی ایکی مؤلف عینی دعوی بی مدافعه ایدن (Les Axieux) اسمنده بر اثر نشر ایتدیله .

بنيوی تشکله بر علت دکل، آنجق اثر وبعده شرط نظریله باقغه باشلانمشدر [۱].
 « شیزوفرنی » دهنیلن امراض صنفی اوزرنده بلویلدر ویوننگک تدقیقاتی صوک
 سنه لرده (قرهچهر) طرفندن اتمام ایدیلدی . بو مؤلف بنيوی تشکل ایله سجیه بی،
 روح (psyche) ایله ماده (soma) پی موازاتاً نظر اعتباره آلیور؛ وخسته لقلری
 ایکیسنگ آره سنده کی ثابت مناسبتدن چیقاریور [۲].

پسیقونه وروزلرک عمومی عرضی اولق اعتباریله تهیجیت حقنده کی فکر لری
 شو صورتله خلاصه ایده بیلیرز : (۱) صرف بنيوی ومادی (دویره ، لوغر) ، (۲)
 صرف افتکاری (idéatif) واعتقادی (برنهایم وباینسکی) ، (۳) بنيوی واعتقادی
 (قرهچهر ومنقووسقا) .

فی الحقیقه ، نه بنيوی تشکل روحک، نه ده اعتقاد حرکت و افعالك علتی دکلدر.
 بوتلقیلردن هر هانکی بریسی قبول ایدیلد کجه ، دائماً معکوس دلیللر قارشیسینده
 قالیناجقدر . آرالرنده آنجاق بر موازات وهم موجودیت مناسبتی واردر . لاینیچک
 مشهور چالار ساعت مثالی کی، اگر تهیجیت ماده ورو حده تحوللر عرض ایدیورسه
 بو اولرک عینی محرک طرفندن تحریک واحضار ایدلمش اولمالرندن در . یکدیگرینی
 متقابلاً مشروط قیلان بو ایکی جریان عینی زمانده تولید ایده بیله جک عامل نه اولابیلیر؟
 بو، فعل معکسلردن عبارت اولان عضوی حیات دکلدر . اعتقاد و فعلک یکدیگرندن
 مستقل وموازی فعالیتنی فردی روحیاتدهده بولامیز . او حالده آنجاق اجتماعی حیات
 بزه بومسئله بی ایضاح ایده بیله جکدر : اوزریمزه دائمی بر تضیق تحمیل ایدن جمعیت .
 برجهتدن تفکر وتحسس طرز لرینک، دیگر جهتدن بر طاقم فعللرک مجموعیدر . یعنی
 او، تصویری واعتقادی حیاتنمزلک ناظمی اولدینی کی؛ عینی زمانده بر عمل قواعدی در .
 اجتماعی تضیق نتیجه سنده بزیا لکنز فلان اعتقاد و قیمتته صاحب اولمقله قالمیز ؛

[۱] نانس مکتبی تلقین وفکری ، پسیقونه وروزلرک اساسلی عاملی اولارق کورویورلر .
 بومکتب ایستدری بی ، صولیه کی مادی اعراضه مربوط خسته لق تلقی ایتیمور ، بلعکس اونی
 تماماً تلقینک اثری واعتقادی بر خسته لق عد ایدیور برنهایم وباینسکی نک مساعیسی صوک زمانلرده
 (قوئه) نک « کندینه تلقین » حقنده کی تدقیقاتیله اکیال ایدیلدی . ژان ژاق روصو مکتبی
 بو اصولی تربیه به تطبیقه چالیددی [بودوش] .

Dr. E. Kretschmer: Manuel théorique et pratique de Psychologie [۲]

médicale

بویکی جریان حقنده (Evolution psychiatrique) نشریاتنک ایکنجی جلدنده مادام

مینقووسقانک بر تدقیق شایان توصیه در .

بوندن ماعدا فلان طرز حرکتی - مشعور ویا اعتیادی بر شکلده - اجراهه مجبور اولورز . اجتماعی صنفلر ، تشکلر و مسلکی زمره لرده عمل قواعدی اختصاصیه شیر ودرینه شیر . عضویتک مختلف افعوله لری اوزرنده انطباعلر بر اقریر . شاید جمعیتک تضییقی ، طبیعت کبی میخانیککی بر تضییق اولسایدی اعتیاد تولید ایدرک معین عضوی افعوله لری تثبیت ایتمکدن باشقه بر شی یا پامازدی . حالبوکه او ، افعالزی تحدید ایدن ، اونلردن بر قسمنی افراطله اجرا ایتدیردیکی حالده دیگر لرینی منع و توقیف ایلهین ، بزه دروناً و خارجاً مؤثر اولان بر تضییق قدر . بناءً علیه عضوی افعوله لریمزه یکی اعتیادلر ویرمکه قالماز ؛ عینی زمانده اونلرک جریانی ده کیشدیرر ، و - تعبیر جائزه - اونلری تشویش ایدر . بو تشویشلر بر دفعه تثبیت ایدیلدکن صوکرارثاً انتقال ایدرک یکی نسللرده عضوی و عصبی استعدادلر ده نیان حالی میدانه کتیرر . حاصلی مشری هیئت ، هیجانی ساری و منسکی بر حاله کتیرمکه اونی دواولی قیلمشدر . دواملیق تهیجیتک اک مهم و صفیدر : قورقو بر هیجاندر ؛ فقط قورقو قاقلق بر تهیجیتدر . حجاب و چکینمه اجتماعی برر هیجاندر ؛ فقط محجوبیت و چکینکدنک برر تهیجیتدر . دوغاس ، بو صوک حالت روحیه پی تحلیل ایدرکن ، هارتنبرغدن تماماً آبری نتیجه لره واصل اولویور . بو حالک بزه قسماً دیگر لرندن کلدیکنی ، جمیتک روحی منشائی اولان تجاذبله علائته دار اولدیغنی سوبله یور [۱] . جمعیت ، هیجانک یالکز هدفنی ده کیشدیرمک و اوکا یکی بر موضوع ویرمکه قالمیور ؛ بالذات مقانیزماسنی تعدیل ایدیور . و اونی کرک اعتقادی ، کرک اعتقادی شکلده دواملی و مزمن بر حاله قویویور . بونک اعتیادی ، و ارثاً قابل انتقال اولان قسمنه بنیوی تشکل و « مزاج » ، اعتقادی و غیر قابل انتقال قسمنده « سجه » دیوروز .

بجئی اکیال ایدر بیلیمک ایچون صوک بر مسئله قالمیور : ایستهری بحرانیله ؛ وهم بحرانی بر بوندن تفریق قابل دکلدیر . چونکه هر ایکسی ده هیجانله مترافتدر . بر قسم مؤثهلر ، بونلرک مشترک عرضلری اولان « تهیجیت » ه استناد ایدرک یکدیگرینه ارجاع ایتمکه ، آرارنده کی فرقی اهمیتسز عد ایتمکه چالشدیلر [۲] . دیگر بر قسم

(۴۲) [Dugas: La timidité . 18,25]

[۴۳] روغ دو فورساق « پستیاری » اسمنده کی کتابنده بو فرقی اهمیتسز عد ایتمکه متمایل اولدیغنی ، زانده « اوتوماتیزم پستیولوژیک » ، « پستیاسته نی » اسمنده کی کتابلرنده هر ایکسی نوعی ، روحی سوبه تک تنزی و توترک آزالماسیله ایضاح ایتدیکی ایچون یکدیگرینه ربط ایتمکه متمایلدر . دوبره تهیجیت عرضی نقطه نظرندن بونلری ربط ایدیور .

ایسه - بالکس - بو ایکی صنفک ماهیهٔ یکدیگرندن آریلدیغی خصوصنده اصرار
 ابتدی [۱]. هر ایکی طرفکده حقلی اولدیغی جهتله وار :
 فی الحقیقه هم ایستهرینک « ثابت فکر لر » نده، همده وهمک « مسلط فکر لر » نده
 تهییجیت مشترک عنصردر. مع مافیله بونلردن بریسنده ساحهٔ شعورک فوق العاده دارالمانسه
 مقابل ، دیگر نده فوق العاده کنیشه دیکنی ؛ بریسنده - نهائی درجه ده - تلقین
 استعدادی و اعتقاد مر بوطیتنه مقابل؛ دیگر نده تلقینه قارشى مقاومت و اعتقاد امکانسزلغنی
 کوردیکمز ایچون - حقلی اولارق - دیه بیلیرز که بو ایکی صنف یکدیگرینه غیر قابل
 ارجاعدر. او حالده بونی ناصیل ایضاح ایتلی؟ مادامکه اجتماعی تضییق بر طاقم امر ونهیلردن
 مر کبدر ؛ بر قسم هیجانلریمز افراط ایله انکشاف ایتدیریلدیگی حالده دیگر بر قسمی
 نهی و توقیف ایدلمشدر. او حالده بوتفریقک تهییجیت اوزرنده کی ده مؤثر اولماسی لازم
 کلیر : جمعیت ، برجهتدن نهی و توقیف لر یله وهملر ، آسته نیلر ، تسلط روح لر ده نیلن
 صنفی ؛ دیگر جهتدن امر ونشر لر یله فرط تحرکیت، ایستهری و فکر ثابتلر ده نیلن
 اعراض مجموعنی تولید ایدر .

استانبول ارکک لیه سی فلسفه و اجتماعیات معلمی

علمی ضمایا

[۱] آله رده شان « قدرت خسته لقلری » و « روح خسته لقلری » اسمنده کی ائرلنده ،
 بوتون تدقیقاتی بوفرقه استناد ایتدیرمکده در .
 بوتون روحی خسته لقلری محیطه فرط مر بوطیت و محیطدن فرط اجتناب صورتنده کورده ن
 یونغ ، بلویلر و قره چهرک « انتر و وهرسیون » « اکسترو وهرسیون » ؛ « شیزوئییدی »
 « سیفلوئییدی » شکلنده کی یکی طبابت روحیه تصنیقلری، سوسیولوژیک ایضاحی تأیید ایده جک
 ماهیتده در. بومسئله حقیقده آری بر تدقیقنامه حاضر لامقده یز .